

LAURI JÄRVEN RAHASTO

Peruskoulun tieteelliseen tutkimukseen

Rahasto perustuu varoihin, jotka kertyivät Suomen Kansakoulunopettajain Liiton adressikeräyksessä liiton puheenjohtajan, kouluneuvos Lauri Järven (31.1.1901–9.1.1981) täyttäessä 60 vuotta 31.1.1961. Rahasto tukee peruskouluun kohdistuvaa tieteellistä tutkimustyötä.

Lauri Ilmari Järvi syntyi Ylihärmässä maanviljelijä Matti Järven ja Liisa Huhtalan perheeseen. Hän valmistui kansakoulunopettajaksi Jyväskylän seminaarista 1923. Toimituaan ensin opettajana Oulujoella hän siirtyi 1935 Ouluun, jossa hän virkатыönsä ohella opetti myös Oulun yleisessä ammatilaiskoulussa. Helsingissä hän työskenteli 1952–1962.

Järvi avioitui Vilma Sylvia Kokon kanssa 1927, ja Vappu-tytär syntyi 1928. Vilma-puoliso kuoli jo 1931. Järven toinen puoliso oli vuodesta 1938 lähtien kansakoulunopettaja Laura Maria Kilpinen. Heidän poikansa Matti syntyi 1939.

Opettajana Lauri Järvi oli taitava ja innostava. Hän kuului Suomen Kansakoulunopettajain Liiton keskushallitukseen vuodesta 1947 lähtien ja toimi liiton puheenjohtajana 1953–1965. Tuona aikana liitto kasvoi yhdeksi Suomen suurimmista virkamiesten ammattijärjestöistä. Järvi ajoi peruskouluuudistusta ja Kansalaiskasvatuksen Keskuksen, valtakunnallisen kasvatusalan palvelukeskuksen, luomista. Hän sai kouluneuvoksen arvon 1963, jolloin hän siirtyi eläkkeelle.

Järvi oli Kokoomuksen kansanedustajana 1945–1948 ja 1954–1958. Hän kuului mm. sivistys-, puolustus-, kululaitosten ja suureen valiokuntaan. Järven asiantuntemusta käytettiin erityisesti uusien kansakoululakien sekä ammatikoulu- ja seminaarilakien valmistelutyössä. Presidentin valitsijamiehenä hän oli 1950 ja 1956. Järvi kuului Oulun kaupunginvaltuustoon 1947–1952 ja oli myös kaupunginhallituksen jäsen. Hän toimi aktiivisesti Oulun yliopiston ja kesäyliopiston perustamisvaiheissa.

Lauri Järvi (oik.) luovuttaa 1961 kansalaislahjana saamansa summan SKR:n varaesimiehelle prof. Eino Järvelle. Kuva: SKR

Järven harrastuksena oli kansanvalistus- ja nuorisotyö. Hän toimi nuorisokasvatus- ja maanpuolustus-työssä muun muassa nuorisoseurassa, suojeluskunnassa, aseveliliikkeessä ja Sotainvalidien veljesliitossa. Sotiin Järvi osallistui komppanianpäällikkönä haavoittuen vaikeasti 1941. Hän sai muun muassa Suomen Valkoisen Ruusun 3. ja 4. luokan kunniamerkit.

Järvellä oli runsaasti paikallisia, maakunnallisia ja valtakunnallisia luottamustehtäviä varsinkin talouselämän saralla kuten Toimihenkilö- ja virkamiesjärjestöjen Keskusliitossa, Säästöpankkiliitossa, Yleisradion ohjelmaneuvoistossa sekä Uuden Suomen hallintoneuvostossa. Hän toimi Suomen Kulttuurirahaston kansansivistystoimikunnan puheenjohtajana 1964–1966, ja hänet kutsuttiin kunniajase-neksi 28.5.1973. Järvellä oli hyvät puhujanlahjat, päätökset syntyivät nopeasti ja asiat vietiin perusteellisesti loppuun. Myös huumori sävytti hänen toimiaan.

Osuuskunta Sigillum/ Heli Teittinen

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.